

АНАЛИЗА

НА НАДЗОРТОТ ВРЗ ОБВРСКИТЕ НА ОПЕРАТОРИТЕ НА ЈАВНИ КОМУНИКАЦИСКИ МРЕЖИ И ДРУГИТЕ АКТИВНОСТИ НА СЕКТОРОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПИРАТЕРИЈА И ЗАШТИТА НА АВТОРСКИТЕ И СРОДНИТЕ ПРАВА ВО ВТОРИОТ КВАРТАЛ НА 2013 ГОДИНА

1. Правна рамка во која се одвиваат активностите на Секторот за спречување на пиратерија и заштита на авторското право и сродните права:

Надлежноста на Советот за радиодифузија е правно уредена со Законот за радиодифузната дејност (Службен весник на РМ бр. 100/2005, 19/2007, 103/2008, 152/2008, 6/2010, 145/2010, 97/2011, 13/2012 и 72/2013), а од неа произлегуваат и овластувањата и обврските на Секторот за спречување на пиратерија и заштита на авторското право и сродните права.

Законските решенија од интерес за оваа Анализа се содржани во член 37 став 1 точка 6, 7, 12 и 13, како и член 109 од Законот за радиодифузната дејност.

Според законските решенија, содржани во Законот за радиодифузна дејност за прекршочната одговорност на операторите на јавни комуникациски мрежи, тој вид одговорност е така поставен што Советот може да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка дури откако во постапка на контролен мониторинг се констатира дека операторот не го исклучил нерегистрираниот програмски сервис.

Советот за радиодифузија ги применува и соодветните одредби од Законот за авторското право и сродните права, каде е подробно нормирана граѓанската и базично нормирана кривичната одговорност за повреда на авторските и сродните права, и од Кривичниот законик, каде е детално пропишана кривична одговорност за повреда на авторските и сродните права.

Во постапката за регистрација се применуваат и Одлуката за доставување на пропратната документација кон барањата и другите дописи упатени до архивата на Советот за радиодифузија бр. 02-4880/1 од 24.09.2012 година и Правилникот за регистрација на пакетот програмски сервиси на операторите на јавни комуникациски мрежи бр. 01-5198/1 од 10.10.2013 година, и двете донесени од Советот за радиодифузија на Република Македонија.

Согласно Законот за изменување и дополнување на Законот за радиодифузната дејност, објавен во Службен весник на РМ бр. 72 од 17.05.2013 година, и премиот од аналоген во дигитален терестријален пренос на телевизиските програмски сервиси во Република Македонија, извршен на ден 01.06.2013 година, операторите на јавни комуникациски мрежи кои не користат ограничен ресурс, покрај реемитување, вршат и емитување на локалните телевизиски програмски сервиси, на кои Советот за радиодифузија им издаде дозволи за емитување преку јавна електронска комуникациска мрежа која не користи ограничен ресурс.

2.Регистрирани програмски пакети:

Во текот на вториот квартал (април, мај и јуни) на 2013 година Секторот има издадено 21 (дваесет и една) потврда за регистрирани програмски пакети, од кои:

1. Во април.....	9 (девет)
2. Во мај.....	12(дванаесет)
3. Во јуни.....	Ниедна
<hr/>	
Вкупно:.....	21(дваесет и една)

Издадените потврди се однесуваат на аналогни и дигитални програмски пакети на оператори на јавни комуникациски мрежи.

КОНСТАТАЦИЈА: Најголем дел од операторите на јавни комуникациски мрежи правилно ги применуваат претходно цитираните законски и подзаконски прописи за регистрација на програмски пакети, со што се забрзува и олеснува постапката за регистрација. На останатите Секторот за спречување на пиратерија и заштита на авторските и сродните права им ги дава потребните објаснувања и инструкции.

3. Извршени мониторинзи:

Во вториот квартал на 2013 година се извршени 2 (два) теренски мониторинзи над работата операторите на јавни комуникациски мрежи, во соработка со Координативното тело за интелектуална сопственост на Република Македонија, и тоа во внатрешноста на Република Македонија (повеќе оператори во Тетово и Струга), каде Советот нема континуиран пристап до реемитуваните програмски сервиси од страна на операторите на јавни комуникациски мрежи.

Мониторинзите се вршат без претходна најава, за да операторите немаат време да ја прилагодат својата работа, а посебно содржината на своите пакети програмски сервиси, на условите пропишани во Законот за радиодифузна дејност.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ: Да продолжат залагањата на Советот за радиодифузија да се обезбедат правни, финансиски и технички услови за дотур на сигнал од сите оператори на јавна комуникациска мрежа од внатрешноста на Република Македонија и така овозможи континуиран и непречен мониторинг на програмската понуда на сите оператори на јавни комуникациски мрежи од Република Македонија.

4.Издадени налози за исклучување на нерегистрирани телевизиски програмски сервиси, врз основа на резултатите од извршените мониторинзи и претставки од други оператори на јавни комуникациски мрежи:

Советот за радиодифузија, во второто тримесечие на 2013 година, има издадено 1 (еден) налог за исклучување на странски телевизиски програмски сервис:

1. На кабелскиот оператор ТРД Пела Дигитал ДООЕЛ – Струга, за исклучување на странскиот телевизиски програмски сервис Пинк ТВ, кој не може да се реемитува во Република Македонија поради неисполнети обврски на Пинк Медиа Груп кон Советот за радиодифузија.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ: Да се контролира почитувањето на издадените налози за исклучување, бидејќи нивното непочитување повлекува прекршочна одговорност на операторот и неговото одговорно лице, согласно Законот за радиодифузната дејност.

5. Изготвени записници за констатирани прекршоци и издадени платни налози:

- а) Не се изготвени вакви акти.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ: Да се подготват такви кога ќе има фактички и правни услови за тоа.

6. Издадени налози за блокирање (затемнување) на делови од реемитувани странски телевизиски програмски сервиси, заради заштита на ексклузивни телевизиски спортски и филмски и телевизиски права на радиодифузери од Република Македонија

а) Издаден 1 (еден) налог за затемнување, на барање на Македонската радиотелевизија, до сите оператори на јавни комуникациски мрежи во Република Македонија, е доставен налог за затемнување (black out) на сите странски телевизиски програмски сервиси за време на емитувањето/реемитувањето на следнава спортска и филмска програма: Формула 1 (авто трки) – за сезоните од 2012 до 2014 година; Куп на конфедерации (фудбал); Јадранска АБА Лига/Лигата на Јадранската кошаркарска асоцијација (кошарка) – за сезоните 2012/2013, 2013/2014 и 2014/2015 година (само за натпреварите на домашниот напреварувач МЗТ Скопје Аеродром); Сеха лигата (ракомет) – за сезоната 2012/2013 година; Лигата на шампиони (фудбал) – за сезоните 2012/2013, 2013/2014 и 2014/2015; Лигата на Европа (фудбал) – за сезоните 2012/2013, 2013/2014 и 2014/2015; и Лига на шампиони (ракомет) – за сезоната 2012/2013; играната ТВ серија Озборувачка (Gossip Girl); Играната ТВ серија Фринџ (Fringe); и играната ТВ серија ЦСИ Лас Вегас (CSI Las Vegas); и играната ТВ серија ЦСИ Мајами (CSI Miami).

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ: Да следат активности на Секторот и Советот, во функција на заштита на ексклузивни телевизиски права и во иднина, на предлог на домашните радиодифузери.

Заради ефикасност на заштитата на ексклузивните права на домашните радиодифузери, кои ги опфаќаат и таканаречените кабелски права (cable rights), Советот за радиодифузија инсистирал и инсистира на навремено поднесување на барања за затемнување (black out) и на воспоставување на регистар на носители на ексклузивни права на спортска, филмска и друга програма во интерес на информирање на сите заинтересирани субјекти од радиодифузната област и обезбедување на правна дисциплина во поглед на почитувањето на таквите права.

7. Најчести прекршувања од страна на операторите на јавни комуникациски мрежи и нивните одговорни лица:

а) Реемитување на телевизиски програмски сервиси без склучени договори за реемитување;

б) Реемитување на телевизиски програмски сервиси со склучени договори, а без регистрација на реемитуваните сервиси во Советот за радиодифузија; и

в) Реемитување на телевизиски програмски сервиси со користење на опрема наменета за индивидуален прием, а не за комерцијално користење.

8. Изготвени записници за констатирани прекршоци и издадени платни налози:

Не се изготвени вакви акти, затоа што не поведувањето на прекршочните постапки следува доколку со контролен мониторинг се констатира непочитување на налозите за исклучување. Тоа значи дека доколку во следниот квартал се констатира непочитување на налозите, ќе следуваат активности за поведување на прекршочна постапка против секој оператор што не ги почитува налозите за исклучување.

Согласно практиката на апелационите судови и на Врховниот суд, во вакви случаи ќе мора најправин да се состават записници за констатирани прекршоци и издаде платен налог, што значи претходно да се спроведе постапка за порамнување.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ: Да се следи текот на сите кривични пријави и барањата за поведување на прекршочни постапки во текот на следното тримесечие. Да се направат и ургенции, таму каде што има опасност од застарување на предметите.

9. Состојба на постојните прекршочни и кривични постапки против операторите на јавни комуникациски мрежи и кај нив одговорните лица:

Состојбата со прекршочните и кривичните постапки во вториот квартал на 2013 година е иста како и во првиот квартал на 2013 година, што значи дека во тој квартал нема правосилно решени прекршочни предмети и нема известување за решен кривичен предмет за сторено кривично дело „Повреда на правото на дистрибутерот на технички посебно заштитен сателитски сигнал“ од член157 –а од Кривичниот законик.

Деталниот преглед на прекршочните постапки против операторите на јавни комуникациски мрежи во 2010, 2011, 2012 и првиот квартал на 2012 година е изложен во Анализата на надзорот врз обврските на операторите на јавни комуникациски мрежи идругите активности на секторот за спречување на пиратерија и заштита на авторските и сродните права во првиот квартал на 2013 година.

10. Поднесени кривични пријави и барања за поведување на прекршочни постапки против оператори на јавни комуникациски мрежи и нивните одговорни лица:

Во вториот квартал од 2013 година не се поднесени кривични пријави или барања за поведување на прекршочни постапки, согласно законската можност од член 37 став 1 точка 20 од Законот за радиодифузната дејност.

11. Други активности

1. Учество на состаноци на работната група 3.7 Интелектуална сопственост, организирани од надлежниот сектор во Државниот завод за индустриска сопственост
2. Учество на една TAIEХ работилница
3. Изработка на Правилник за определување на подрачјата на емитување преку јавна комуникациска мрежа на телевизиските програмски сервиси на локално ниво, бр. 01-2270?1 од 18.05.2013 година
4. Подготовка на мислење за измените и дополнувањата на Законот за авторското право и сродните права
5. Подготовка на мислење, предлози и забелешки по Нацрт – работната верзија на Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски сервиси

12. Предлози за подобрување на законската регулатива:

Во член 115 став 1 од Нацрт – работната верзија на Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги е предвидена обврска за операторот на јавна комуникациска мрежа, пред започне со реемитување на програмски сервиси, да достави пријава за негово евидентирање во Агенцијата за медиуми и аудиовизуелни медиумски сервиси и пријава за регистрација на програмските сервиси кои ќе ги реемитува како целина во вид на програмски пакет. Согласно став 10 од цитираниот член, Агенцијата е должна да води регистра на оператори кои реемитуваат програмски пакети. Наведениот член целата постапка за регистрација ја ства во надлежност на Агенцијата, што значи дека ви идната Регуллатива треба да отпадне надлежноста на Министерството за култура за издавање на потврда за уредени авторски и сродни права за програмските сервиси што влегуваат во состав на програмскиот пакет.

Во член 116 став од Нацрт – работната верзија на Законот за медиуми и аудиовизуелни медиумски услуги е нормирана обврска на операторот на Агенцијата да и плаќа годишен надоместок за надзор.

Во оваа верзија на Законот не е содржана обврска за операторите на јавна комуникациска мрежа да се конектираат на системот за аудио и видео мониторинг на Агенцијата, заради техничка достапноста на нивниот сигнал во нејзиното седиште во Скопје. Со оглед на последново, во предлозите на Советот по повод коментираниот Нацрт – работната верзија на Законот за медиуми и аудио-визуелни медиумски услуги е сугерирано да се озакони обврската за техничка конекцијата на сите оператори на јавни комуникациски мрежи, во интерес на нивна правна дисциплина, односно поклопување на регистрираниот со до претплатниците испорачаниот пакет со реемитувани програмски сервиси.

ПРИЛОГ: Табеларен преглед на налози за исклучување и затемнување

Налози за исклучување и затемнување во втор квартал за 2013 година				
оператор на кого е упатен налогот	архивски број	дата	програмски сервис	забелешка
1. ТРД Пела Дигитал ДООЕЛ Струга	11-1474/1	01.04.2013	Pink TV	По претставка упатена до СРД
2. Сите оператори на јавна комуникациска мрежа во РМ	11-2028/1	25.04.2013	ОВН	Налог за затемнување на програмскиот сервис на ОВН во периодот на реемитување на ТВ серијата Сулејман Величенствениот“
3. Сите оператори на јавна комуникациска мрежа во РМ	11-2515/4	17.06.2013	Странски телевизиски програмски сервис за време на емитување на спортски и играна програма на Македонската радиотелевизија	Формула 1 сезона 2012-2014 Куп на конфедерации Јадранска АБА Лига-2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 Сеха лига-2012/2013 Лига на шампиони-2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 Лига Европа 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 Лига на шампиони (ракомет) 2012/2013 Серија Озборувачка Серија Фринц Серија ЦСИ Лас Вегас Серија ЦСИ Мајами

Изработиле: Владимир Ѓорѓиески, Билјана Бошнаковски и Бурим Хамиди
Одобрил: Слободан Беличански